

عنوان:

شخصیت حقوقی سازمان‌های غیردولتی

www.ketab.ir

مؤلف:

فرناز فراهرزی

فرامرزی، فرناز، ۱۳۶۴ -	سرشناسه
شخصیت حقوقی سازمان های غیردولتی / نویسنده فرناز فرامرزی.	عنوان و نام پدیدآور
تبریز: انتشارات پژوهش های دانشگاه، ۱۳۹۶.	مشخصات نشر
۱۰۳ ص.	مشخصات ظاهری
۹۷۸-۶۰۰-۸۷۰۳-۶۶-۳	شابک
فیبا	وضعیت فهرست نویسی
کتابنامه.	یادداشت
سازمان های غیردولتی - مصونیت ها و امتیازهای حقوقی	موضوع
Non-governmental organizations -- Privileges and immunities	موضوع
سازمان های غیردولتی - قوانین و مقررات	موضوع
Non-governmental organizations -- Law and legislation	موضوع
سازمان های بین المللی - مصونیت ها و امتیازهای حقوقی	موضوع
International agencies -- Privileges and immunities	موضوع
انتشارات پژوهش های دانشگاه	شناسه افک
۱۳۹۶ ش ۳ / ۴۸۴۱ / JZ	رده ی کنگر
۳۴۱/۲	رده بندی یسی
۳۷۰۹۸۵۸	شماره کتابشناس ملی

عنوان کتاب : شخصیت حقوقی سازمان های غیر دولتی

تالیف : فرناز فرامرزی

ناشر : انتشارات پژوهش های دانشگاه

طراح روی جلد :

صفحه آرای :

چاپ و مصافی : مدیران

تیراژ : ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ : اول / ۱۳۹۶

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۸۷۰۳-۶۶-۳

قیمت : ۱۰۰۰۰ تومان

مؤسسه پژوهش های دانشگاه

انتشارات پژوهش های دانشگاه

عضو رسمی انجمن ناشران دانشگاهی در شمالغرب کشور

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

آدرس دفتر مرکزی : آذربایجان شرقی، تبریز، آبرسان، مجتمع تجاری بلور، روبروی کلاتری، داخل حیاط (ضلع شرقی)، پلاک ۳۹
 تلفن های تماس بخش مدیریت : ۰۹۱۴۶۱۴۳۳۴۶/۰۴۱۳۳۲۶۲۱۱۶
 بخش امور فنی : ۰۹۱۴۵۰۱۹۸۵۰/۰۴۱۳۳۲۵۰۲۴۸
 دفتر اهر : شهرستان اهر - میدان معلم - روبروی دارایی - انتشارات پژوهش های دانشگاه / دفتر اهر
 تلفن : ۰۹۳۰۸۱۴۸۴۸۶
 مرکز بخش : آذربایجان شرقی، تبریز، خیابان امام، روبروی سه راه طالقانی، انتشارات شایسته
 تلفن : ۰۴۱-۳۵۵۶۱۹۶۱

www.Pajohesh-daneshgah.ir / Info@pajohesh-daneshgah.ir www.Unpb.org / Info@unpb.org

طبق قانون حمایت از حقوق ناشران و مولفان هر شخص حقیقی و حقوقی که تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه ناشر و مولف، نشر یا عرضه یا تکثیر یا

تجدید چاپ نماید مورد پیگیری جدی قانونی خواهد گرفت و مطابق با جرایم قوانین اسلامی برخورد خواهد شد.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۴	سازمان
۴	سازمان‌های بین‌الدولی
۵	سازمان‌های غیردولتی
۷	سازمان‌های غیردولتی ملی
۱۰	سازمان‌های غیردولتی بین‌المللی
۱۲	سازمان‌های غیردولتی بین‌المللی: اسناد مؤسسه حقوق بین‌الملل
۱۳	ویژگی‌های مشترک سازمان‌های غیردولتی
۱۴	تاریخچه سازمان‌های غیردولتی
۲۲	سازمان‌های غیردولتی ملی
۲۲	از نظر اهداف
۲۹	از نظر کم و کیف و علل بروز
۲۹	در جوامع پیشرفته صنعتی
۳۲	در جوامع در حال توسعه
۳۸	سازمان‌های غیردولتی بین‌المللی
۳۸	از نظر اهداف
۳۹	از نظر حوزه‌های عملکرد
۴۳	از نظر کم و کیف و علل بروز
۴۵	شخصیت حقوقی
۴۶	شخصیت حقوقی سازمان‌های دولتی

- ۴۷..... چستی شخصیت حقوقی سازمان‌های دولتی
- ۵۱..... شخصیت حقوقی سازمان غیردولتی
- ۵۱..... شخصیت حقوقی داخلی سازمان‌های غیردولتی
- ۵۲..... شخصیت حقوقی بین‌المللی سازمان‌های غیر دولتی
- ۵۴..... منابع حقوقی شخصیت حقوقی سازمان‌های غیر دولتی
- ۵۶..... شخصیت حقوقی سازمان‌های غیردولتی ملی
- ۵۷..... شخصیت حقوقی سازمان‌های غیردولتی بین‌المللی
- ۵۷..... تعریف شخصیت حقوقی
- ۵۸..... شخصیت - نوع سازمان‌های بین‌المللی از جهت نظری
- ۵۸..... تئوری واقعی بودن شخصیت حقوقی
- ۶۱..... تئوری فرضی بودن شخصیت حقوقی
- ۶۷..... شخصیت حقوقی سازمان‌های بین‌المللی: بررسی اسناد
- ۶۷..... بررسی منشور ملل متحد
- ۶۸..... اهلیت حقوقی بدون وجود شخصیت حقوقی
- ۶۸..... آرای مشورتی دیوان دادگستری بین‌المللی
- ۷۲..... شخصیت حقوقی سازمان‌های غیردولتی بین‌المللی از جنبه دیگر
- ۷۴..... شخصیت حقوقی سازمان‌های غیردولتی بین‌المللی در اسناد حقوقی
- ۷۶..... رأی مشورتی ۱۱ آوریل ۱۹۴۹
- ۷۸..... نظر مشورتی ۲۵ اکتبر ۱۹۵۶
- ۷۸..... مجمع با قطعنامه ۲۵ نوامبر ۱۹۵۵ نظر مشورتی دیوان را استعلام نمود
- ۹۱..... نتیجه گیری

مقدمه:

سازمان‌های غیردولتی به مجموعه‌ای از افراد حقیقی گفته می‌شود که جهت دستیابی به اهداف مشترک، تلاش‌های خود را هماهنگ سازند و از یک شخصیت حقوقی خصوصی برخوردار باشند که در این بیان، شخصیت تأکید شده حاکی از غیردولتی بودن این نوع سازمان‌ها می‌باشد؛ که اگر در ابعاد جهانی فعال باشند و از صفت حقوقی بین‌المللی برخوردار گردند، می‌توان به آن‌ها سازمان‌های غیردولتی بین‌المللی و در غیر این صورت، صرفاً تشکلات دولتی نامید.

برای اینکه یک سازمان غیردولتی بتواند ویژگی بین‌المللی پیدا کند، طبق نظر اتحادیه سازمان‌های بین‌المللی، می‌بایست حداقل در سه کشور فعالیت کند. این تعداد در کنوانسیون استراسبورگ به حداقل دو کشور کاهش یافته است.

یکی از مؤلفه‌های اساسی عصر جهانی شدن، پیدایش روزافزون سازمان‌های غیردولتی بین‌المللی می‌باشد، هم اکنون اکثر کشورهای جهان شاهد فعالیت‌های سازمان‌های مزبور هستند. تردیدی نیست که این قبیل سازمان‌ها در محل خدمات خود می‌توانند وارد روابط حقوقی شوند یا عملی انجام دهند که خلاف قوانین کشور میزبان باشد و یا به هر نحوی طرف دعوی شوند و ناگزیر در تمام حضور یابند و بدین‌سان شخصیت حقوقی این قبیل سازمان‌ها می‌تواند مطرح نظر باشد.

با توجه به این واقعیت که چنین سازمان‌های مردم‌نهاد برای رسیدن به اهداف گوناگونی فعالیت می‌کنند و معمولاً در جهت پیشبرد اهداف سیاسی یا اجتماعی اعضا عمل می‌کنند. به عنوان مثال، به بهبود وضعیت محیط زیست و تشویق نظام سیاسی در جهت رعایت حقوق بشر، بالا بردن سطح رفاه اقشار محروم و آسیب‌پذیر با مطرح ساختن یک برنامه مشترک و دسته جمعی تلاش می‌کنند و تعداد این قبیل

سازمان‌ها روز به روز در حال افزایش است، لذا اقتضا می‌نماید که این سازمان‌ها، شخصیت حقوقی داشته باشند.

در عرصه سازمان‌های غیردولتی بین‌المللی مواردی مورد مطالعه قرار گرفته است. ولی در خصوص شخصیت حقوقی سازمان‌های مزبور چندان پژوهشی صورت نگرفته است. بنابراین مراد این پایان‌نامه تبیین و بررسی شخصیت حقوقی این قبیل سازمان‌ها می‌باشد.

یکی از مؤلفه‌های اساسی عصر جهانی شدن، پیدایش روزافزون سازمان‌های غیردولتی بین‌المللی می‌باشد، هم اکنون اکثر کشورهای جهان شاهد فعالیت‌های سازمان‌های مزبور هستند. به عنوان مثال اکسفام^۱ (یا کمیته کمک به قحطی)، خدمات^۲ امدادی کار لیک، مراقبت‌های بین‌المللی^۳، عفو بین‌المللی^۴، محیط زیست بین‌المللی^۵ ... و امثال آن در ساحت جهانی در عرصه‌های مختلف خدمات ارائه می‌دهند. در حوزه پیمان نفتا^۶، سازمان غیردولتی تنظیم روابط کار و حفظ محیط زیست ایالات متحده آمریکا، حق فعالیت بین‌المللی دارند. با این وصف، تردیدی نیست که این قبیل سازمان‌ها در محل خدمات می‌توانند وارد روابط حقوقی شوند یا عملی انجام دهند که خلاف قوانین کشور میزبان باشد و یا به هر نحوی طرف دعوی شوند و ناگزیر در محاکم حضور یابند، بدینسان شخصیت حقوقی این قبیل سازمان‌ها می‌تواند مطمح نظر باشد. از این رو، نگارنده در حد است که شخصیت

^۱ -Oxfam (oxford Committee for famine Relief)

^۲ - Catholic Relief Services -

^۳ -Care International

^۴ -Amnesty International

^۵ -International Environment

^۶ -NAFTA (North American Free Trade Agreement)

حقوقی سازمان غیردولتی را مورد بررسی قرار دهد. چرا که به زعم سؤالی است که در پیش روی اکثر پژوهش‌های عرصه سازمان‌های غیردولتی قرار گرفته است. آنچه به عنوان سوال مطرح می‌گردد این است که آیا سازمان‌های غیردولتی از شخصیت حقوقی بین‌المللی برخوردار هستند؟

با توجه به اینکه سازمان‌های غیردولتی به نظر برخی دارای شخصیت حقوقی می‌باشند و به نظر برخی فاقد شخصیت حقوقی می‌باشند، ولی از آنجائیکه سازمان‌های غیردولتی در عرصه‌های مختلفی در سراسر جهان فعالیت می‌کنند و می‌توانند طرف دعوی قرار گیرند و اقامه دعوا نمایند، پس چنین به نظر می‌رسد که عملاً این سازمان‌ها دارای شخصیت حقوقی هستند.